

Kultur 2015

Kulturarbetskraft i Finland

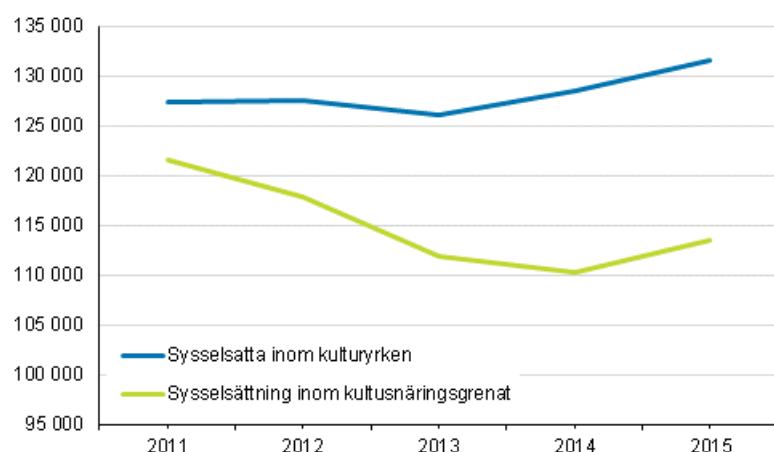
Sysselsättningen inom kultur förbättrades något år 2015

Sysselsättningen inom kulturnäringsgrenarna ökade år 2015 med omkring tre procent jämfört med föregående år. Från år 2011 till år 2015 har sysselsättningen inom näringsgrenarna dock försvagats med över sex procent.

År 2011 sysselsatte kulturnäringsgrenarna i genomsnitt ungefär 121 000 personer och år 2015 nästan 113 600.

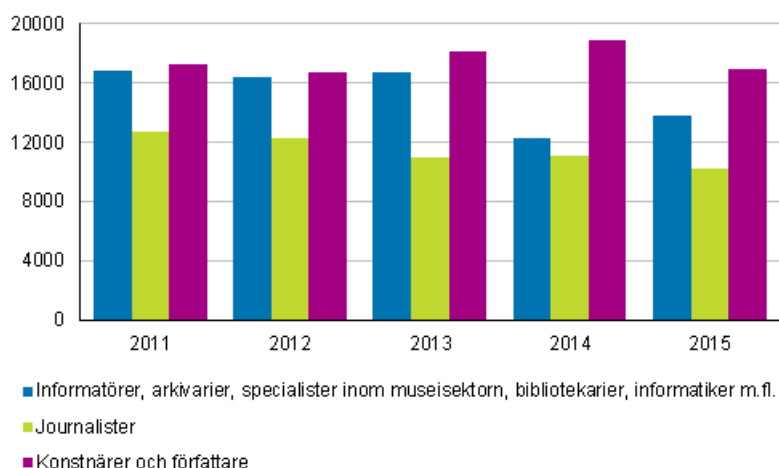
Även sysselsättningen bland personer verksamma inom kulturyrken har förbättrats med över två procent från år 2014 till år 2015. Inom kulturyrken var över 131 000 verksamma år 2015. Antalet sysselsatta inom kulturyrken har utvecklats mera jämnt än antalet sysselsatta inom kulturnäringsgrenar och ökningen från år 2011 till år 2015 var ungefär tre procent. I figur 2 visas antalet för sysselsatta inom vissa kulturyrken under åren 2011–2015.

Figur 1. Sysselsatta inom kulturyrken och kulturnäringsgrenar 2011–2015

Inom kulturnäringsgrenarna arbetar också andra än personer verksamma inom kulturyrken. Personer som är verksamma inom kulturyrken kan få arbete inom andra näringsgrenar än inom kulturen och de arbetar också ofta genom att sysselsätta sig själva och med hjälp av stipendier.

Figur 2. Sysselsatt arbetskraft inom vissa kulturyrken 2011–2015

Arbetskraftsundersökningen (Labour Force Survey) samlar in statistikuppgifter om deltagande i arbete, sysselsättning och arbetslöshet samt verksamhet bland personer utanför arbetskraften gällande befolkningen i åldern 15–74 år. Datainsamlingen baserar sig på ett slumpmässigt urval som görs två gånger om året ur Statistikcentralens befolkningsdatabas. Det månatliga urvalet består av omkring 12 000 personer och uppgifterna samlas in genom datorstödda telefonintervjuer. Utgående från de uppgifter som intervjupersonerna lämnar skapas en bild av verksamheten bland hela befolkningen i åldern 15–74 år.

Som sysselsatta räknas personer som under undersökningsveckan har utfört förvärvsarbete i minst en timmes tid mot ersättning i form av penninglön eller naturaförmån eller i vinstförvärvssyfte, eller som varit tillfälligt frånvarande från arbetet. Personer som varit frånvarande från arbetet under undersökningsveckan räknas som sysselsatta, om orsaken är moderskaps- eller faderskapsledighet eller egen sjukdom, eller om frånvaron varat en kortare tid än tre månader. Sysselsatta kan vara löntagare, företagare eller personer som arbetar utan lön i ett företag som ägs av en familjemedlem som bor i samma hushåll. Begreppen och definitionerna i undersökningen följer FN:s internationella arbetsorganisations ILO:s rekommendationer och Europeiska unionens förordningar om statistikväsendet. Det nuvarande datainnehållet i arbetskraftsundersökningen bygger i huvudsak på EU:s förordningar om arbetskraftsundersökningar (577/98, 2257/2003 och 430/2005). En mer detaljerad beskrivning av Europeiska unionens arbetskraftsundersökning finns på adressen:

http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/EU_labour_force_survey

Innehåll

1. Kultursysselsättning enligt arbetskraftsundersökningen.....	4
2. Personer i huvudsyssla inom kulturyrken enligt sysselsättningsundersökningen	5
3. Avgränsning av kultur i materialen.....	6
4. Material och klassificeringar.....	7

Tabeller

Tabell 1. Personer i huvudsyssla inom kulturnäringsgrenar under åren 2011–2015 enligt arbetskraftsundersökningen.....	4
--	---

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Kulturnäringsgrenar enligt näringsgrensindelningen 2008.....	9
Tabellbilaga 2. Kulturyrken enligt yrkesklassificeringen 2010.....	10

Figurer

Figurbilagor

Figurbilaga 1. Sysselsatta inom kulturyrken efter utbildningsnivå 2013.....	11
Figurbilaga 2. Sysselsatta inom kulturyrken efter arbetsgivarsektor 2013.....	11

1. Kultursysselsättning enligt arbetskraftsundersökningen

Sysselsättningen inom kulturnäringsgrenarna har minskat från år 2011 till år 2015 med omkring 6,5 procent. Sysselsättningen inom näringsgrenarna försvagades stadigt ända fram till år 2014. Från år 2014 till år 2015 förbättrades den dock och antalet sysselsatta inom näringsgrenarna var nästan 113 600 år 2015.

Sysselsättningen inom reklam försämrades ända fram till år 2014 men förbättrades klart år 2015. År 2015 var antalet sysselsatta i genomsnitt omkring 11 300 personer, dvs. över 8 procent fler än året innan.

Av näringsgrenarna har förlagsverksamhet minskat från år 2011 till år 2015 med över 18 procent och näringsgrenen sysselsatte år 2015 i genomsnitt omkring 14 000 personer. Antalet sysselsatta inom biblioteks- och arkivverksamheter samt museiverksamhet, utställningar och kulturminnesvård minskade från år 2014 med nästan 7 procent och var i genomsnitt omkring 10 800 personer. Antalet sysselsatta inom konstnärlig och kulturell verksamhet samt nöjesverksamhet var omkring 16 200 personer, vilket var över 10 procent färre än år 2014. (Tabell 1)

År 2015 arbetade omkring 131 600 personer i huvudsyssla inom kulturyrken. Detta var en ökning med mer än två procent från år 2014. Utvecklingen av antalet sysselsatta inom vissa kulturyrken syns i figur 2.

Tabell 1. Personer i huvudsyssla inom kulturnäringsgrenar under åren 2011–2015 enligt arbetskraftsundersökningen

TOL2008	2011	2012	2013	2014	2015
Förlagsverksamhet	17 167	17 238	14 109	12 702	14 045
Reklam	10 431	10 414	9 482	8 856	11 314
Bibliotek och arkiv samt museiverksamhet, utställningar och kulturminnesvård	13 983	13 199	9 947	11 625	10 839
Konstnärlig och kulturell verksamhet samt nöjesverksamhet	19 245	18 659	20 810	18 133	16 205
Övriga näringsgrenar	42 151	40 058	37 207	58 994	61 168
Totalt	121 581	117 867	111 912	110 310	113 571
Källa: Arbetsundersökning, Statistikcentralen					

Definitionen av kulturnäringsgrenar och -yrken är inte entydig och i Finlands kulturstatistik strävar man efter att använda EU:s rekommendationer. Vilka näringsgrenar och yrken som använts här anges mer detaljerat i kvalitetsbeskrivningen. Som näringsgrensindelning har Näringsgrensindelningen 2008 använts och som yrkesklassificering Yrkesklassificeringen 2010.

Arbetskraftsundersökningen är en urvalsundersökning och den är förenad med ett visst mått av bias som orsakas av metoden. Kulturen består av relativt små grupper, när man ser till näringsgren och yrkesgrupp, och därför presenteras resultaten i den här undersökningen separat bara då storleken på gruppen är omkring 10 000. Felmarginalen är då omkring fyra procent.

2. Personer i huvudsyssla inom kulturyrken enligt sysselsättningsundersökningen

Sysselsättningsstatistiken är en årsstatistik som producerar regionvisa uppgifter om befolkningens ekonomiska verksamhet och sysselsättning. Individpopulationen i statistiken består av den befolkning som årets sista dag är fast bosatt i Finland. Materialet avviker från arbetskraftsundersökningen, där sysselsättningen definieras på så sätt att den även omfattar personer som tjänat lön för en timme eller något annat arbetsvederlag. Sysselsättningsstatistiken åter innehåller uppgifter om anställningar som är försäkrade av arbetsgivaren. Sysselsättning och arbetslöshet härleds med hjälp av dem.

Antalet sysselsatta enligt sysselsättningsundersökningen avviker därför från arbetskraftsundersökningens siffror på grund av sin granskningssynvinkel. Fördelen med den är att den omfattar hela befolkningen och på så sätt är det möjligt att också ge detaljerade uppgifter. På grund av att den är registerbaserad täcker den dock inte alla sysselsatta i kulturyrken, eftersom de som är verksamma inom kulturyrken ofta också sysselsätts bl.a. genom självsysselsättning och med hjälp av stipendier. Nackdelen med sysselsättningsstatistiken är att den är arbetskrävande och resultaten är därför inte lika aktuella som i arbetskraftsundersökningen.

I den här utredningen har noggrannare uppgifter granskats efter kön, arbetsgivarsektor och utbildningsnivå och tyngdpunkten ligger på utvecklingen av sysselsättningen i enskilda yrken.

I tabellerna i databaserna anges sysselsatt arbetskraft inom kulturområdet efter yrke och kön fördelat på yrken åren 2013.

Av alla yrkesverksamma inom kulturyrken har nästan 30 procent utbildning på mellannivå, 11 procent utbildning på lägsta högre nivå, 22 procent utbildning på lägre högskolenivå och omkring 27 procent utbildning på högre högskolenivå. En procent av de yrkesverksamma har utbildning på forskarnivå. För omkring åtta procent är utbildningsnivån okänd. En orsak är t.ex. att utbildningen har skett utomlands (Figurbilaga 1).

När man ser till arbetsgivarsektorer är nästan 64 procent av alla sysselsatta verksamma inom den privata sektorn. Näst mest, över 14 procent, är sysselsatta inom kommunsektorn. Sammanlagt 12 procent av dem som är verksamma inom kulturyrken är företagare (Figurbilaga 2).

3. Avgränsning av kultur i materialen

Kulturnäringsgrenarna är i enlighet med näringsgrensindelningen 2008 och framgår av tabellbilaga 1.

Kulturyrkena är i enlighet med yrkesklassificeringen 2010 och framgår av tabellbilaga 2.

4. Material och klassificeringar

Sysselsättningsstatistiken är en årsstatistik som producerar regionvisa uppgifter om befolkningens ekonomiska verksamhet och sysselsättning. Individpopulationen i statistiken består av den befolkning som årets sista dag är fast bosatt i Finland. Uppgifterna baserar sig i huvudsak på administrativa register och statistiskt material. Uppgifterna på enhetsnivå i sysselsättningsstatistiken är sekretessbelagda enligt statistiklagen. Uppgifterna kan produceras med alla kommun- och koordinatbaserade regionindelningar samt efter postnummerområde.

Uppgifter som produceras i statistiken gäller bl.a. befolkningens huvudsakliga verksamhet, näringsgrensfördelning, yrkesställning, antalet arbetsplatser, arbetsplatsens läge, uppgifter om befolkningens och arbetskraftens utbildning och inkomster.

Statistiken produceras årligen. Referenstidpunkt för statistiken är årets sista vecka, men statistiken omfattar också ackumulerade uppgifter för statistikåret (t.ex. uppgifter om inkomster, arbets- och arbetslöshetsmånader).

Sysselsättningstatistiken produceras med alla regionala indelningar som bygger på kommunindelning, såsom hela landet, län, landskap, ekonomisk region och kommun. Uppgifterna kan också framställas efter postnummerområde samt enligt koordinatbaserade indelningar, t.ex. kommunernas delområdesindelningar. Utöver de regionala indelningarna används i statistiken indelning efter bl.a. näringsgren, sektor, yrke, utbildning och socioekonomisk ställning.

Statistiken bygger på omkring 40 olika administrativa och statistiska material. De viktigaste datakällorna är Befolkningsregistercentralens befolkningsdatasystem, Skatteförvaltningens register, Pensionsskyddscentralens, Statskontorets och Kevas material om anställningsförhållanden, Statistikcentralens företags- och arbetsställeregister, Folkpensionsanstaltens och Pensionsskyddscentralens register över pensionstagare, arbetsministeriets register över arbets sökande, Statistikcentralens examensregister, Statistikcentralens register över studerande samt Huvudstabens bevaringsregister. Dessutom genomförs blankettenkäter riktade till företag med flera arbetsställen och till kommunernas medlemssamfund.

Förhandsuppgifterna färdigställs omkring 12 månader efter referenstidpunkten. De slutliga uppgifterna om befolkningens huvudsakliga verksamhet och yrkesställning färdigställs omkring 18 månader och övriga uppgifter 22 månader efter referenstidpunkten. Uppgifter är tillgängliga fr.o.m. år 1987.

Arbetskraftsundersökningen (Labour Force Survey) samlar in statistikuppgifter om deltagande i arbete, sysselsättning och arbetslöshet samt verksamhet bland personer utanför arbetskraften gällande befolkningen i åldern 15–74 år. Datainsamlingen baserar sig på ett slumpmässigt urval som görs två gånger om året ur Statistikcentralens befolkningsdatabas. Det månatliga urvalet består av omkring 12 000 personer och uppgifterna samlas in genom datorstödda telefonintervjuer. Utgående från de uppgifter som intervjupersonerna lämnar skapas en bild av verksamheten bland hela befolkningen i åldern 15–74 år. I samband med arbetskraftsundersökningen görs också en s.k. "ad hoc-modul", vars ämne varierar från år till år.

Arbetskraftsundersökningen producerar månatliga, kvartalsvisa och årliga uppgifter bl.a. om sysselsättning, arbetslöshet, olika anställningsförhållanden, arbetstider och arbetsinsats. Också verksamheten bland befolkningen utanför arbetskraften utreds. Uppgifterna erhålls efter kön, utbildning, ålder och region. Dessutom innehåller arbetskraftsundersökningen uppgifter som årligen ska rapporteras om hushållens sysselsättning. Merparten av uppgifterna är sådana uppgifter som krävs enligt EU-förordning. Primärmaterialen är sekretessbelagda.

Datainsamlingen baserar sig på ett slumpmässigt urval som görs två gånger om året ur Statistikcentralens befolkningsdatabas. Urvalets storlek är omkring 12 000 personer per månad. Uppgifterna samlas in med hjälp av datorstödda telefonintervjuer. Samma svarsperson intervjuas sammanlagt fem gånger. Månads-, kvartals- och årsuppgifter är tillgängliga fr.o.m. år 1959. Enhetliga tidsserier enligt den internationella arbetsorganisationen ILO:s definitioner finns tillgängliga fr.o.m. år 1989.

Klassificeringar som använts är näringsgrensindelningen (TOL 2002), yrkesklassificeringen 2001, klassificeringen av socioekonomisk ställning 1989 och utbildningsklassificeringen 1997, Regionindelningar: storområde, regionförvaltningsverk (RFV) och närings-, trafik- och miljöcentraler (NTM), landskap.

Resultaten från arbetskraftsundersökningen innehåller en skevhet som beror på urvalsundersökningen och som är desto större ju mindre yrkesgrupp det är fråga om. De personer som är verksamma i kulturyrken har här sammanslagits till grupper vars storlek är omkring 10 000 personer. Då är estimatets medelfel omkring 4 procent.

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Kulturnäringsgrenar enligt näringsgrensindelningen 2008

Näringsgren	Kod
Tryckning av dagstidningar	18 110
Annan tryckning	18 120
Grafiska tjänster före tryckning (prepress/premedia)	18 130
Bokbindning och andra tjänster i samband med tryckning	18 140
Tillverkning av hemelektronik	26 400
Tillverkning av musikinstrument	3 220
Tillverkning av spel och leksaker	3 240
Partihandel med hemelektronik	46 432
Partihandel med fotoutrustning och -tillbehör	46 433
Partihandel med pappers- och kontorsartiklar	46 491
Partihandel med böcker	46 492
Partihandel med leksaker och spel	46 496
Specialiserad butikshandel med ljud- och bildanläggningar samt videoutrustning	4 743
Specialiserad butikshandel med fotoartiklar	47 782
Partihandel med musikinstrument och musikartiklar	47 593
Specialiserad butikshandel med böcker	47 610
Specialiserad butikshandel med pappers- och kontorsmaterial	47 621
Specialiserad butikshandel med spel och leksaker	4 765
Konstaffärer	47 781
Antikvitetsaffärer	47 791
Antikvariat	47 792
Postorderhandel och näthandel av böcker, musik- och videoband	47 911
Bokutgivning	58 141
Tidningsutgivning	58 130
Utgivning av lokaltidningar och tidningar som utkommer mera sällan	58 141
Utgivning av tidskrifter	58 142
Utgivning av dataspel	58 210
Produktion av film	59 110
Efterproduktion av film, video och TV-program	59 120
Film-, video- och TV-programdistribution	59 130
Filmvisning	59 140
Ljudinspelning och fonogramutgivning	59 200
Sändning av radioprogram	60 100
Planering av tv-program och sändningsverksamhet	60 201
Avgiftsbelagda tv-kanaler	60 202
Nyhetservice	63 910
Arkitekttjänster	71 110
Reklambyråverksamhet	73 111
Direkt- och utomhusreklamverksamhet	73 112
Övrig reklamverksamhet	73 119
Mediebyråverksamhet och annonsförsäljning	73 120
Grafisk designverksamhet	74 101
Inredningsplanering	74 102
Industridesignverksamhet	74 109
Fotografiateljéer	74 201

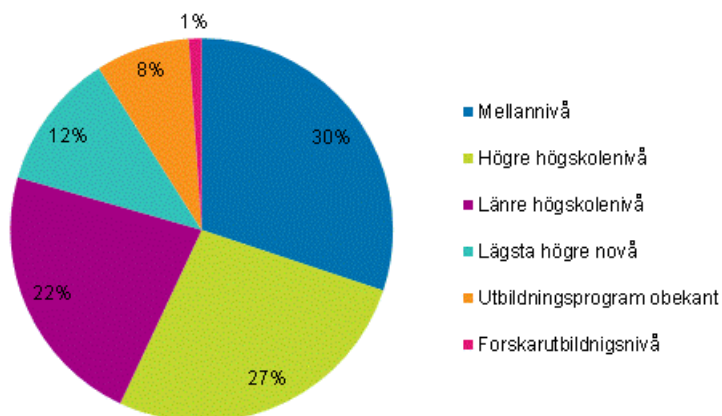
Näringsgren	Kod
Fotoframkallning	74 202
Översättning och tolkning	74 300
Programbyråer och managertjänster	74 901
Arrangemang av kongresser och mässor	82 300
Artistisk verksamhet	90 010
Stödtjänster till artistisk verksamhet	90 020
Litterärt och konstnärligt skapande	90 030
Drift av teatrar, konserthus o.d.	90 040
Biblioteks- och arkivverksamhet	91 010
Spel- och vadhållningsverksamhet	92 000
Nöjes- och temaparksverksamhet	93 210
Övrig fritids- och nöjesverksamhet	93 299

Tabellbilaga 2. Kulturyrken enligt yrkesklassificeringen 2010

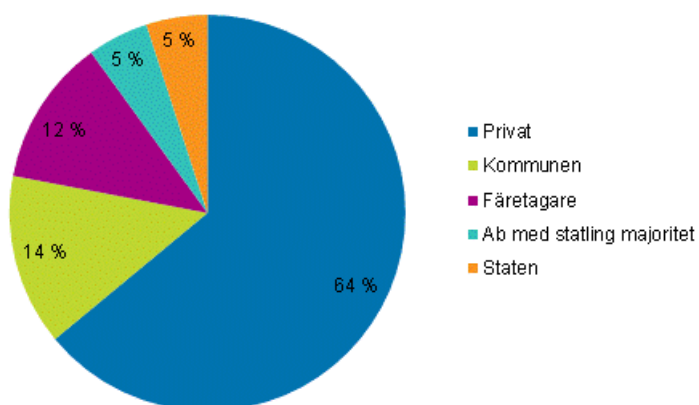
Yrke	Kod
Reklam- och kommunikationschefer, PR-chefer	1 222
Arkitekter inom husbyggande	2 161
Landskapsarkitekter	2 162
Produkt- och modedesigner	2 163
Samhälls- och trafikplanerare	2 164
Grafiska och multimediasdesigner	2 166
Övriga musiklärare	2 354
Övriga lärare i konstnärliga ämnen	2 355
Specialister inom reklam och marknadsföring	2 431
Informatörer	2 432
Arkivarier	26 211
Specialister inom museisektorn	26 212
Bibliotekarier, informatiker m.fl.	2 622
Författare m.fl.	2 641
Journalister	2 642
Redaktionschefer och -sekreterare, programchefer	26 421
Redaktörer vid tidningar m.fl.	26 422
Radio- och TV-redaktörer	26 423
Översättare, tolkar och andra språkvetare	2 643
Konstnärer	265
Övriga experter inom affärlivet	3 339
Fotografer	3 431
Inredningsplanerare m.fl.	3 432
Galleri-, musei- och bibliotekstekniker	3 433
Övriga experter inom konst och kultur	3 435
Resebyråtjänstemän	4 221
Bibliotekspersonal	4 411
Arkivanställda	4 415
Guider	5 113
Konthantverkare och finmekaniker	731

Figurbilagor

Figurbilaga 1. Sysselsatta inom kulturyrken efter utbildningsnivå 2013

Figurbilaga 2. Sysselsatta inom kulturyrken efter arbetsgivarsektor 2013

Förfrågningar

Kaisa Weckström 029 551 2348
Ansvarig statistikdirektör:
Jari Tarkoma

kulttuuri.tilastokeskus@stat.fi
www.stat.fi
Källa: Kulturstatistik 2015, Statistikcentralen